

השבת של רבי נחמן מברסלב

שוב להגיד ולשיר ג נח נחמן מאומן לוחת לכל הישועות

תפילה

[מספר לקוטי תפילות ב' - תפילה ג']

... על כן באתי לפניך מלא רחמים, רופא אמת, רחם עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל בכל עת אשר נצטרך לאיזה רפואה לנו או לבני ביתנו, חס ושלוש, לבל נלך ונדרוש אחר הרופאים, רק נדרוש ונבקש את פני ה' תמיד. ותחזק את לבבנו להאמין ולבטוח בך ובצדיקיך ויראיך האמתיים.

ותעזור לנו ותושיענו, שנוכה לתן ממון על פדיון נפשנו תמיד, ותזמין לנו בכל עת אנשים כשרים ויראים באמת, אשר יהיה לאל ידם לעשות פדיון נפש, מהכסף אשר נתן להם, באופן שימתיקו הדין מעלינו ומעל זרענו ובני ביתנו, על ידי הפדיון נפש שיעשו עבורנו. ואתה תמלא רחמים עלינו, ותרפאנו רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף.

רפאנו ה' ונרפא הושיענו ונושעה כי תהילתנו אתה. והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו ולכל מכאובינו ולכל תחלואינו (ובפרט לחולה פלוני בן פלוני), כי אל רופא נאמן ורחמן אתה, כי אין לנו שום סמיכה על שום רפואה של שום רופא שבעולם, כי אם עליך לבד אנו נשענים.

סיפור

[כוכבי אור - 1907 פורים ופלאים, ד']

מעשה ממטר, מענין שהשם יתברך יכבוש המלחמה רק עם הפשוטים, אומרי תהלים בפשיטות וכו', ולא עם ההולכים בחכמות. ספר רבנו ז"ל משל, ממלך שהלך לצוד חיות (נאוולואו) ונסע לבוש כאיש פשוט, כדי שיהיה נקל להצחוק.

ובאמצע פתאום ירד מטר גדול ממש מבול מים, וכל השרי מלוכה נתפזרו אחד לאחד וכו'. והמלך היה בסכנה גדולה, וחילש עד שמצא בית כפרי אחד. והיה שם איש כפרי, ולקח את המלך והלבישו, ונתן לו אכילה שלו [גריץ] מרק גריסים וכו', והסיק את התנור, והניחו לישן על הפיעקליק [סמוך לתנור] וכו'. וכל כך היה ערב ומתוק להמלך, שמעולם לא טעם טעם ערב כזה, כי היה עייף ויגע וכו'.

והשרי מלוכה חפשו את המלך עד שבו לשם, וראו שהוא יושן. ורצו שיחזרו המלך לביתו עמהם. ואמר להם: כיון שאתם לא הצלתם אותי, וכל אחד נתפזר להציל את עצמו, וזה הציל אותי, ופה טעמתי טעם מתוק כזה, על כן הוא יביא אותי בעגלה שלו ובאלו המלבושים, והוא ישב אותי על כסא המלוכה.

וסיים על זה רבנו ז"ל, כאשר מובא שבעקבות משיחא יהיה מבול [מען וועט שישען מיט אפיקורסות] יירו עם אפיקורסות לא של מים, רק של מחשבות זרות.

ויכוסו כל ההרים הגבוהים, ואפילו בארץ ישראל שלא היה מבול, רק מחמת שהלך בכח נתזו שם המים, [דאס הייסט עס וועט אריין שפריצען אפלו אין די כשר'ה הערצער] היינו שיתנו גם בתוך הלבבות הכשרים. ועם חכמות לא יוכלו לתן עצה, וכל שרי המלוכה נתפזרו וכל המלוכה לא יתחזק על עמדו, [וועט זיך ניט דער האלטין נאר] לא יחזיקו מעמד רק פשוטי ישראל שאומרים תהלים בפשיטות וכו'. על כן שכשיבוא משיח הם יתנו הכתר מלוכה בראשו.

בראשית ברא אלקים ... רוח אלקים מרחפת ...

[אוצר היראה, יראה ועבודה, ע"ג]

עיקר עבודת האדם לגלות כבודו יתברך מכל המקומות שהיה הכבוד נסתר ונעלם בהם, למען זעת כל עמי הארץ האמת כי מלא כל הארץ כבודו. ועל כן באמת עיקר העבודה על ידי הבקשה והחיפוש אחר כבודו יתברך, כמו שכתוב בקשו פניו תמיד, וכתוב ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת וכו' וכן בפסוקים רבים, כי צריכין לבקש ולדרוש ולחפש הרבה אחר כבודו יתברך בזה העולם כל ימי חייו, כי זה העיקר.

כי זה ידוע שהקליפה קדמה לפרי, ואי אפשר להגיע לכבודו יתברך, כי אם כשעוברין תחילה דרך הקליפות לשבר אותם ולבער אותם, וכשמשריין הקליפה אז זוכין לפרי, שזה בחינת כל התאוות והנסיונות והמניעות והבלבולים והעיכובים שסובבין את האדם קודם שזוכה להכיר כבודו יתברך.

וכל זה נמשך ממקומות החיצוניים, שהם בחינת מקומות המטונפים, שרוצים להעלים אור כבודו יתברך. וכשעובר באלו המקומות, אזי עיקר תקנתו שידרוש ויבקש ויחפש גם שם אחר כבודו יתברך, בבחינת איה מקום כבודו, שעל ידי זה הוא עולה בתכלית העליה וכל הקליפות נתבטלן, ואז נתגלה כבודו יתברך.

וזה בחינת בריאת העולם, בחינת בראשית ברא אלקים וכו', והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום, היינו בחינת תוקף התגברות הקליפות, שיניקתם מההעלמה וההסתרה של מאמר סתום דבראשית, שהם רוצים להעלים אור כבודו יתברך, שבשביל זה היתה כל הבריאה. אך רוח אלקים מרחפת וכו' - דא רוחו של משיח, שהוא עוסק בזה תמיד, מתחילת הבריאה עד הסוף, לגלות כבודו יתברך מהעלם אל הגלוי, עד שלבסוף יתקיים על ידו: ונגלה כבוד ה'. ועל ידי רוחו של משיח, על ידי זה נתגרשין ונתבטלן הקליפות ונתגלה כבודו יתברך על ידי כל העשרה מאמרות של הבריאה, שזה בחינת ויאמר אלקים יהי אור וכו' וכן כולם, וזה עיקר עבודת האדם כל ימי חייו כני"ל.

ביום אוכלך ממנו ...

[אוצר היראה - מחלוקת, ס"ז]

כל המחלוקת, שזה בחינת פגם נפילת הכבוד אל העזי פנים שבדור, הכל נמשך על ידי תאוות אכילה, שזה בחינת חטא אדם הראשון שפגם באכילתו, ועל ידי זה נאחזו סטרא דמותא [צד של המוות] בהכבוד, שהם בחינת העזי פנים. ומזה נמשך אחר כך הריגת קין להבל, שזה היה המחלוקת ראשון שבעולם. וקין רצה ליטול לעצמו כל הכבוד, והכל היה על ידי עזות, וכל זה נמשך על ידי פגם האכילה. והתיקון לזה תענית וצדקה.

עצות

[מספר לקוטי עצות - פידיון, א']

עיקר רפואת החולה הוא רק על ידי פדיון. ולא נתנה התורה רשות לרופא לרפאות כי אם אחר הפדיון דייקא [עייני רפואה]. ליקוטי מוהר"ן חלק ב', ג'.

חיי מוהר"י

[סימן תפ"ג]

פעם אחת, היו יסורים באיזה חודש שלא היתה הלבנה, וכמדומה שלא קדשו אותה אז כלל. אחר-כך, אמר רבנו זכרוננו לברכה שצריכין לראות להקדים את עצמו להתחיל לקדש את הלבנה קודם שבעה ימים. וצוה לעיין בפוסקים, וראינו שרוב הפוסקים מסכימים לקדשה מקודם כפי הדין מדינה דגמרא כמובא בטורי זהב ובמגן-אברהם בסימן תכ"ו. ועין במשבצות זהב שם.

פעם אחת, נתאחרתי בקדוש הלבנה, וצוה עלי שכאשר אראה מתוך העננים כפי מה שהיא, תכף כשאראה אותה אקדש אותה מיד, וכוונתו שלא אדקדק על חומרות כלל, כי כיון שרואין אותה מתוך העננים כפי מה שהיא, מצוה לקדשה (אמר המעתיק: פשוט דרצונו לומר מתוך עננים דקים וקלושים כדינה ועיין בסדור יעב"ץ).

צדיק

[מספר אוצר היראה - צדיק - רל"ח]

כל ימי חיי הצדיק הוא בחינת יום, ואז עקר המשכת הדעת והתורה הקדושה שממשיך אלינו, ואחר הסתלקותו שהוא בחינת לילה, ואז נסתמו תרעין דגן עדן [שערי גן עדן] ונסתלק הדעת, ואז צריכין לחיות עצמנו בהתורה שהמשיך עלינו ביום דהיינו בחיים חיותו, כי הצדיקים הגדולים שהם בחינת משה, ממשיכים התורה ממקום עליון ונורא ונשגב כזה ובשכל נפלא כזה, עד שיש כח בתורתם להשיב ולהחיות כל הנפשות שיעסקו בתורתם לנצח.

כי התגלות תורתם היה על-ידי שהעלו הנפשות בבחינת עיבור וכו' כמבואר בפנים, ובגודל כוחם העלו גם הנפשות העתידין לבוא, בבחינת ולא אתכם לבד וכו' כי את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה וכו', והמשיכו התורה בקדושה כזאת עד שכל מי שיעסוק בתורתם תאיר לו התורה לצאת מחשכת אפלתו, בבחינת נו לרגלי דבריך ואור לנתיבתי. כי על ידי עוסקו בהתורה חוזר ונתחדש נפשו גם עתה בבחינת עיבור, מחמת שאלו החדושי תורה נמשכו מעליות והתחדשות הנפשות אשר ישנו פה ואשר איננו פה וכו'. זה בחינת טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה, דהיינו שאפילו בלילה אחר הסתלקות הצדיק, לא יכבה נר תורתו הקדושה לעולם ועד.

עלים לתרופה

[מכתב פ"ט]

בה"י ... אהובי בני חביבי. אין בלשוני מלה עתה לכתוב לך דבר. גם אין דעתי צלולה. אך אף על פי כן מילאתי רצונך לכתוב לך על כל פנים אגרת שלום, וכבר כתבתי לך, ומה אוסיף לדבר לך בני, וגם לפי דבריך תהיה פה בסמוך אם ירצה ה'. ופה אל פה נדבר את אשר ישלח ה' בפינו, והי' יאיר עיניך בכל יום למצוא עצות אמתיות, כפי אותו היום והשעה, להתחזק בכל עוז, והעיקר לשמוח נפשו בכל פעם בגודל ישועתו ונפלאותיו יתברך העצומים, אשר זכינו לבלי להתנגד על ספרים קדושים כאלה; אשר אין ערוך אליהם. הפך בהם והפך בהם וסיב ובלה בהם וכו'.

ותחטוף בכל יום לימוד שולחן ערוך וספריי הקדושים זכרוננו לברכה, ותהלים, ותפלות, וקצת שיחה בינו לבין קונו, ואל יתיישנו בעיניך כל דברים האלה שדברנו מזה כמה פעמים, רק בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, ובאמת מי שיש לו לב ישראלי, ומסתכל על האמת, הם באמת חדשים בכל פעם, כי בכל יום ויום נעשה חדשות לגמרי. וקצת רואין בחוש, ובכל יום נעשה מה שנעשה. חידושים נפלאים ונוראים, הכל בענין הראש בית איך להכניס אור קדושתו ואמתתו בעולם, כמו שכתוב ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. בראשית - הוא ראש בית כידוע; היינו בכל יום ה' יתברך מחדש בטובו

מעשה הנהר היוצא מעדן, שהוא יסוד הפשוט שנמשך מהראש בית, והבן דברים אלו היטב, כי אי אפשר לבארם על פני השדה, וכבר דברתי בדרך מעט מזה, כאשר תשמע מפי רבי נחמן. והי' יאיר עינינו באמתת תורתו הקדושה. ונזכה לילך בדרכיו ועצותיו בכל יום, עד ישקיף וירא ה' משמים ויקרבנו באהבתו ובחמלתו לעבודתו באמת כל ימינו לעולם. דברי אביך, המצפה לישועתו יתברך.

נתן מברסלב.

מכתב

[מספר אבי הנחל ב' - מכתב רצ"א]

... ואיך שהוא, תהילה לאל, יש לנו במה לשמוח יש ויש תהילה לאל חי, מה שהבדילנו מן התועים והטועים בכל הבחינות. בכל יום, אברכך על זה מלא רחמים. התגברות הבעל דבר אין לשער, אבל כל תקוותינו על כחו של זקן דקדושה שעולה על הכל, ואי אפשר לדבר בזה וכו'. חזק ואמץ ושמח נפשך בכל יום מחדש עם מה שזכינו, שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים בכל הבחינות, כי מגודל הרעש והמניעות ליגע בנו מבינים כמה וכמה מעלות טובות למקום עלינו שניצלנו מהתנגדות וליצנות שלהם.

אילו קרבנו אליו אלא לבלי להתנגד על אור כזה וכו' ולא קיבלנו שום חידוש ממנו דיינו ועל כל חידוש ודיבור ושיחה שקיבלנו ממנו צריכים לומר אלמלא לא אתינו להאי עלמא אלא לשמוע דא דיינו...! על אחת כמה וכמה וכו' וכו'. זהו לשמח נפשך במה שאתה יודע שמאיר אור כזה בעולם, והוא נעלם ונסתר כל כך מכולם ולנו מתנוצץ בחסדו, ועל כל פנים אין אנו מתנגדים עליו, חס ושלוש.

עיקר השלום האמתי שהוא רפואת הגוף ורפואת הנפש לנצח, הוא כשאין חולקים על נקודת האמת אור הצדיק האמת שאנו חוסים בו לנצח, כי חוץ מזה אין שום שלום בעולם ויש בזה הרבה לדבר אשר תקצר היריעה; וכן גילה לנו רבינו שההכרח לסבול מרירות בשביל השלום האמתי, ואם המרירות נוגע עד הנפש וכו' אבל שלום ורפואה וישועות נפלאות וכל הברכות וכו' הנמשכין על ידי איש שלם כזה ממתיק מתקן הכל ועושה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים ובכל העולמות, ואי אפשר לקבל שלום זה כי אם על ידי מרירות.

זכור היטב מה שאמר ז"ל קודם הסתלקותו הקדוש אז איך גיי פאר אייך וואס המט איהר צו זארגין [מאחר שאני הולך לפניכם, מה יש לכם לדאוג], ואף על פי שאני מקולקל כל כך, אף על פי כן איני מתנגד על זה, שזה כל האדם אחרי מחלוקת וליצנות כזה וערבוביא וכו' שכל תקוותו ותיקונו על ידו.

אכילה

[מספר אוצר היראה - אכילה - ק"פ]

רוב הנפילות של רוב העולם הם על ידי האכילה, שנופלים בדעתם מחמת שידועים שאינם זוכים לאכול בקדושה כראוי לאיש הישראלי. ובאמת אסור ליפול בדעתו משום דבר כמבואר במקום אחר, אדרבא צריכין לחזק את עצמו בכל פעם ולידע ולהאמין כי מלא כל הארץ כבודו ועדיין ה' עמו ואצלו וסמוך לו; בפרט בשעת האכילה, שצריך להיות אז איש חייל לאכול בשמחה והתחזקות, מאחר שאכילתו בהיתר ובכשרות על פי התורה, ומברך על כל דבר תחילה וסוף, בודאי אכילתו יקרה מאד.

וכל אחד מישראל מברר ברורים הרבה על ידי אכילתו, ועל כן צריך להתחזק אז מאד ולידע כי ה' עמו כי מלא כל הארץ כבודו, עד שעל ידי זה זוכה דייקא בשעת האכילה להארת הרצון, שישתוקק אז דייקא לה' יתברך ברצון מופלג מאד, שזה עיקר שלמות קדושת האכילה, כי על ידי זה עולים כל הניצוצות שבמאכל לשרשם העליון בשלמות.